

МЕЖДИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
МЕЖДИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
МЕЖДИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
МЕЖДИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ МЕЖДИННИЯ ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. ПРИХОДИ	30
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА	31
5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	33
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	33
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	34
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	35
9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ	35
10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	36
11. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	36
12. КОМПОНЕНТИ НА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	36
13. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	37
14. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	38
15. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	39
16. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	39
17. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	42
18. ПРЕДОСТАВЕНИ ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАЕМИ НА СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	42
19. ДРУГИ НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	43
20. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	44
21. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	45
22. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	48
23. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	50
24. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	52
25. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	53
26. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗЕМИ	56
27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	57
28. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ	58
29. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	59
30. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	59
31. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	60
32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	61
33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	61
34. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	62
35. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	62
36. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	64
37. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	71
38. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	75

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Софарма АД е търговско дружество, регистрирано в България и със седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Илиенско шосе” 16.

Съдебната регистрация на дружеството е от 15.11.1991 г., решение № 1/1991 г. на Софийски градски съд.

1.1. Собственост и управление

Софарма АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Към 30.09.2012 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

	%
Донев Инвестмънтс Холдинг АД	24.58
Телекомплект Инвест АД	20.42
Финансова консултантска компания ЕООД	16.24
Универсален пенсионен фонд Доверие АД	6.72
Други юридически лица	28.27
Физически лица	3.77

Софарма АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от петима членове както следва:

Д.и.н Огнян Донев	Председател
Весела Стоева	Член
Огнян Палавеев	Член
Александър Чаушев	Член
Андрей Брешков	Член

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор д.и.н. Огнян Донев.

Към 30 септември 2012 г. средно-списъчният състав на персонала в дружеството е 1,865 работници и служители (2011 г.: 1,848).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството включва следните видове операции и сделки:

- производство и търговия на лекарствени субстанции и лекарствени форми;
- научно-изследователска и инженерно-внедрителска дейност в областта на лекарствените средства.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1.База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалния финансов отчет на Софарма АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2011 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2012 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2012 г., няколко стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

- *МСС 19 (променен) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – не е приет от ЕК).* Промените са свързани с плановете с дефинирани доходи и доходите при напускане. Фундаменталната промяна е отпадането на метода на „коридора” и въвеждането на правилото за признаване на всички последващи оценки (до сега наричани – актюерски печалби или загуби) на задълженията по дефинирани доходи и на плановете от активи в момента на възникването им, през компонент на „други всеобхватни доходи”, както и ускореното признаване на разходите за минал стаж.

- *МСС 27 (изменен 2011 г.) Индивидуални финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – не е приет от ЕК).* Стандартът е преиздаден с променено наименование, като частта от него, която засягаше консолидирани финансови отчети е изцяло обособена в нов стандарт – МСФО 10 Консолидирани финансови отчети. По този начин в стандарта са останали включени само правилата за отчитане на инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия на ниво индивидуални отчети.

- *МСФО 9 (издаден м.11.2009 г. и м.10.2010 г.) Финансови инструменти: Класификация и оценяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г., и ревизирано приложение за годишни периоди от 01.01.2015 г.– не е приет от ЕК).* Този стандарт замества части от МСС 39, като установява принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. Той въвежда изискване класификацията на финансовите

активи да бъдат правени на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Въвеждат две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до евентуални промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск).

- *МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – не приет от ЕК).* Този стандарт заменя в значителната му част МСС 27 (Консолидирани и индивидуални финансови отчети) и ПКР Разяснение 12 (Консолидация – предприятия със специално предназначение). Основната му цел е да се установят принципите и начина на изготвяне и представяне на финансови отчети когато едно предприятие контролира едно или повече други предприятия. Той дава ново определение на понятието „контрол“, съдържащо три компонента, и определя контролът като единствена база за консолидация. Стандартът установява и основните задължителни правила по изготвянето на консолидирани финансови отчети.

- *МСФО 12 Оповестяване на участия в други предприятия (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – не приет от ЕК).* Този стандарт въвежда изисквания за оповестяване и към информацията в оповестяванията във финансовите отчети относно всички видове участия на отчитащото се предприятие в други дружества и предприятия, вкл. и ефектите и рисковете от тези участия.

- *МСФО 13 Измерване на справедлива стойност (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – не приет от ЕК).* Този стандарт се явява единен източник с методологически насоки, съдържащ прецизирано определение на понятието „справедлива стойност“, правила и методика за нейното измерване, както и по-широки изисквания за оповестяване относно справедливата стойност и нейното измерване за целите на всички МСФО. Той покрива както финансовите инструменти, така и нефинансовите активи и пасиви, за които МСФО изискват или разрешават прилагането на справедлива стойност.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила, ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

- *МСС 28 (изменен 2011 г.) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – не е приет от ЕК).* Стандартът е с променено наименование и включва правила за отчитане по метода на собствения капитал както на инвестициите в асоциираните, така и в съвместните предприятия, които досега са били под обхвата на МСС 31 Съвместни предприятия в съответствие на новите МСФО 11 и МСФО 12. МСС 31 спира да бъде приложим от 01.01.2013 г.

- *МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне (в сила за годишни периоди от 01.01.2014 г. – не приет от ЕК)* – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и финансови пасиви. Тези промени са свързани с уточнение относно приложението на правилата за нетиране на финансови инструменти. Основно те са в четири насоки: а) изясняване на значението на разбирането за „текущо законосъобразно приложимо право за нетиране“; б) приложението за

едновременна реализация и споразумение за уреждане; в) нетиране на суми предоставени като гаранция; г) мярката за прилагането на изискванията за нетиране.

• *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и пасиви (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – не е приет от ЕК).* Тези промени са свързани с разширяването на оповестяванията за всички финансови инструменти, които ще се нетират (компенсираат) в съответствие с МСС 32 (пара. 42), както и според допълнителни споразумения за нетиране, които са извън обхвата на МСС 32.

• *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2015 г. – не е приет от ЕК).*

• *МСФО 11 Съвместни споразумения (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – не приет от ЕК).* Този стандарт заменя МСС 31 Дялове в съвместни предприятия), вкл. и ПКР 13 Съвместно контролирани предприятия – непарични вноски от контролиращите съдружници. Той въвежда само два типа съвместни споразумения – съвместни дейности и съвместни дружества, като установеният критерий за класификация не е правната форма, а видът на правата и задълженията на всяка страна в конкретното споразумение, т.е. дали са права върху активите и пасивите, респ. разходите и приходите от съвместното споразумение /съвместна дейност/, или са права върху нетните активи от съвместното споразумение /съвместно дружество/. Стандартът премахва опцията за прилагане на метода на пропорционална консолидация и налага ползването на метода на собствения капитал при консолидация на съвместно контролирани дружества.

• *КРМСФО 20 Разходи за отстраняване на инертна маса във фаза производство на открита мина (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – не прието от ЕК).* Това тълкуване дава разяснение относно разграничението на счетоводното третиране на разходи за отстраняване на инертна маса с цел производство и разходи с цел за подобряване на достъпа до други количества минна маса за производство в бъдещи периоди.

Финансовите отчети са изготвени на база историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, инвестиционните имоти и финансовите инструменти на разположение и за продажба, които са оценени по преоценена респ. справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 2.27.

2.2. Консолидиран отчет на дружеството

Дружеството е започнало процеса на изготвяне на своя консолидиран отчет за периода м.януари – м.септември 2012 г. съгласно МСФО в сила за 2012 г., в който отчет ще е включен и настоящият индивидуален отчет. Съгласно планираните дати ръководството очаква консолидираният отчет да бъде издаден не по-късно от 30 ноември 2012 г., след която дата отчетът ще бъде публично на разположение на трети лица.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третира като “други приходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.5. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от дружеството и респ. стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи/(загуби) от дейността”.

Приходите от преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”. В същата статия от отчета се отчитат и реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти на оперативен лизинг.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества, в т.ч. дивиденди, нетна печалба от курсови разлики от преоценка на заеми в чуждестранна валута.

2.6. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степеня, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества.

2.7. Имоти, машини и оборудване

Имотите машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други

преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- сгради – 20-70 г.
- пътни съоръжения – 20 г.
- машини и оборудване – 7-15 г.
- съоръжения – 7-10 г.
- компютри – 2-5 г.
- транспортни средства – 7-17 г.
- стопански инвентар – 6-7 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценъчен резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

2.8. Биологични активи

Биологичните активи се оценяват по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба. Те включват трайни насаждения.

Справедливата стойност на биологичните активи се определя въз основа на тяхното настоящо местонахождение и състояние на база цена, котирана на активен пазар. Печалбата или загубата, възникнала при първоначалното признаване на биологичен актив по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба и от промени в справедливата му стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който са възникнали и се представят към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно”. Когато справедливата стойност на определен биологичен актив не може да бъде надеждно оценена, той се оценява по неговата себестойност, намалена с натрупаната амортизация или загуби от обезценка. Впоследствие, когато

вече стане възможно справедливата стойност на този биологичен актив да може надеждно да бъде оценявана, дружеството променя подхода си и започва да оценява актива по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба.

2.9. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 - 10 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от баланса когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.10. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в отчета за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност. Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия от отчета.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Трансфери от и към групата “инвестиционни имоти” се прави, когато има промяна във функционалното предназначение и цели на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценен резерв – имоти, машини и оборудване” в отчета за промените в собствения капитал.

2.11. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни и асоциирани дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, вкл. преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Повечето от тези инвестиции не се търгуват на фондови борси, или продажбите на акции на фондови пазари са минимални по размер. Това обстоятелство не дава възможност да се осигурят котировки на пазарни цени на активен пазар, които да изразяват достатъчно достоверно и директно справедливата стойност на тези акции.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) (Приложение № 2.27).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към “финансови приходи” или “финансови разходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.12. Инвестиции на разположение и за продажба

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията –(финансовия актив) (Приложение № 2.23).

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството инвестиции (финансови активи), представляващи акции в публични дружества, които се търгуват на борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, определяна обичайно на база на “средни цени” на реализирани сделки за последния месец на годината, освен ако се търгува незначителен пакет от капитала на тези дружества и/или има силно ограничен обем сделки с тях - тогава борсовите цени се коригират чрез стойностите, получени при прилагането и на други оценъчни методи и цени на подобни инструменти, включително на други капиталови пазари. (Приложение № 2.27).

Ефектите от последващата преоценка на ценните книжа до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция като се посочват към статията “финансови приходи” или “финансови разходи”.

Притежаваните от дружеството инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (малцинствено участие), които не се търгуват на активен пазар и за тях няма

котировки на пазарни цени, а предположенията за прилагането на алтернативни оценъчни методи са свързани с високи несигурности, за да се постигне достатъчно надеждно определяне на справедливата им стойност, се оценяват и представят по себестойност (Приложение № 2.23).

Притежаваните инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “финансови разходи”.

При установяване на условия за обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако през предходни периоди има формиран положителен резерв за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход).

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

2.13. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини и материали в готов вид и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на нормален капацитет. Избраната от дружеството база за разпределението им по продукти е пряк труд, формиран въз основа на трудови норми.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените

разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.14. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.23).

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “други разходи” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.15. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други предоставени ресурси, последващо са оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да събере вземането си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (Приложение № 2.23).

2.16. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца (Приложение № 2.23).

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с оборотни кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност;

- краткосрочно (до 3 месеца) блокираните парични средства са третираны като парични средства и еквиваленти;
- при наличие на банкови депозити с оригинален матуритет до три месеца същите са третираны като парични средства и еквиваленти, а получените лихви по тях - се включват в състава на паричните потоци от инвестиционна дейност.
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

2.17. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.23).

2.18. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихви) или приходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират (Приложение № 2.23).

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.19. Капитализиране на разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията /квалифициран/ актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на дружеството, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

2.20. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на стоките на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработения финансов доход. Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг***Лизингополучател***

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.21. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Софарма АД се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на дружеството в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, фонд “ГВРС”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби - в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. Тези, които надвишават коридора от 10% спрямо сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи в края на годината се признават незабавно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) за периода, в който възникват.

Измененията в размера на задълженията на дружеството към персонала за обезщетения при пенсиониране, вкл. и лихвата от разгръщането на сегашната стойност и признатите актюерски печалби или загуби, се отчитат към “разходи за персонала” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими след повече от 12 месеца от края на отчетния период, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.22. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв “**фонд Резервен**”, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Обратно изкупените собствени акции са представени в отчета за финансово състояние по себестойност (цена на придобиване) като с тяхната стойност е намален собственият капитал на дружеството. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции са за сметка на и се представят директно в собствения капитал на дружеството към компонента “неразпределена печалба”.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка; и
- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата “имоти, за използване в собствена дейност”, и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на “инвестиционни имоти”.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента „ натрупани печалби”, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента ”неразпределена печалба”.

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи на разположение и за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля към текущите печалби и загуби в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато финансовите активи се освободят (продадат) от дружеството и/или при установена трайна обезценка на определени финансови активи.

2.23. Финансови инструменти

2.23.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: “заеми (кредити) и вземания” и “активи на разположение и за продажба”. Класификацията е в зависимост от същността и целите и предназначението на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на “датата на търгуване” - датата, на която то е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние

по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, и паричните средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние (Приложения № 2.14, № 2.15 и № 2.16). Лихвеният доход по “кредитите и вземанията” се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към статията „финансови приходи”.

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията (Приложение № 2.27).

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел (инвестиции на разположение и за продажба) и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач (Приложение № 2.12).

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват по:

- справедлива стойност - за дружества, чиито книжа са борсово котираны. Справедливата стойност на тези активи се определя чрез прилагане на усреднена борсова цена “купува”, обичайно за последния месец към датата на отчета за финансовото състояние, освен ако се търгува незначителен пакет от капитала на тези дружества и/или има силно ограничен обем сделки с тях - тогава борсовите цени се коригират чрез прилагането и на други оценъчни методи (Приложение № 2.27), или по изключение,

- цена на придобиване - за дружества от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи.

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение и за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип

натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

2.23.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в баланса по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.17, № 2.18, № 2.20).

2.24. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2012 г. е 10 % (2011 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили

се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 30.09.2012 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10 % (31.12.2011 г.: 10 %).

2.25. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, допълнителна емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.26. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на дружеството.

Оперативните сегменти на дружеството текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която предлага различни продукти и е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти на дружеството включват бизнес областите по отделни основни видове производство на лекарствени форми – таблетни форми, ампулни форми и други форми.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва един измерител – брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотнесими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респ. приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) за приходите - продажби на продукция; б) за разходите - за основни суровини и материали, за амортизации и за възнагражденията на производствения персонал; в) за активите - имоти, машини и съоръжения, и материални запаси; г) за пасивите - задължения към персонала и за обществено осигуряване. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Дружеството управлява инвестициите в ценни книжа, търговските разчети и предоставените, респ. получените финансови ресурси, както и данъците на ниво предприятие и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на дружеството, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „обща на ниво дружество”. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, търговски и други вземания, търговски задължения и получени заеми, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от дружеството за изготвяне на публичните му отчети по закон.

2.27. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.***Материални запаси******Нормален капацитет***

Нормалният производствен капацитет на дружеството е определен на база средно претеглени за месец отработени човекочасове за три последователни отчетни периоди (години) по видове производства и за всеки цех поотделно.

Обезценка

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор (Приложение № 29).

Преценка на имоти, машини и оборудване

Към 31.12.2011 г. е извършен цялостен преглед и оценка за ценови промени на дълготрайните материални активи със съдействието на независими лицензирани оценители.

При тази преценка са приложени следните два основни подхода и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове дълготрайни материални активи:

- „Пазарен подход” чрез „Метод на пазарните аналози” - за земята и сградите, за които има реален пазар, наблюдават се аналогови имоти и сделки с тях, и е на лице база за сравнимост - за справедлива стойност е приета пазарната им цена, определена по сравнителния метод;
- „Подход базиран на вещната стойност активите” чрез „Метод на амортизирана възстановителна стойност” - за специализираните сгради, за които липсва реален пазар и съпоставими продажби на аналогови активи - за справедлива стойност се приема тяхната амортизирана възстановителна стойност при актуални доставни цени, и при хипотеза за тяхното обичайно използване в технологично - обвързан производствено-стопански процес /вкл. срок/ и като са отчетени: физическо износване, функционално и икономическо обезценяване.

От направената преценка е признат преоценъчен резерв в размер на 2,706 х.лв. нетно от обезценка (Приложение № 13).

Основните източници на информация, използвани при изчисленията, предположенията и преценките във връзка с определянето на справедливите стойности са: вътрешни данни и становища на ръководството на дружеството относно експлоатационно състояние на активите, степен на използваемост на капацитета, намерения за продажба на конкретни активи, извършени капитални ремонти, перспективи за използване на активите, публична информация за финансовото, техническото и оперативното състояние на дружеството през последните пет години, публикувани цени за реализирани сделки на пазарите за недвижими имоти, данни за реализирани или оферирани сделки по покупко - продажба на аналогови активи (Приложение № 13).

Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

Ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема (над 25%) или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време (над три години), както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания основен акционерен капитал. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители. Като база за прогнозите на паричните потоци преди данъци са използвани финансовите бюджети, разработени от съответните дружества, покриващи четири годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието им, вкл. прогнози за основни икономически показатели на национално ниво и на ниво ЕС/Балканите. Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност към 31.12.2011 год са:

- норма на растеж – от 2 % до 27 %;
- дисконтова норма (на база WACC) – от 9.4 % до 16.1 %.

Дисконтовата норма е определена конкретно за всяко дружество по години и съобразно неговата специфика на дейността, бизнес средата и рисковете.

Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от дъщерните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр.

Последваща оценка на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажби по справедлива стойност и третиране на резултатите от отрицателна преоценка

Към 31.12.2011 г. дружеството е направило подробен сравнителен анализ на промените в и движението на борсовите цени на националния фондов пазар по отношение на притежаваните от него акции на публични дружества.

За инвестициите в дружества, чиито акции са регистрирани за търговия на Българската фондова борса ръководството е извършило проучване и анализи и е на позиция, че борсовите цени не са достатъчно директно индикативни за определянето на справедливата стойност на съответните ценни книжа, основно поради все още значително намалените обеми. Това обстоятелство е наложило неговото решение да промени прилагания до 31.12.2008 г. оценъчен подход – от директни борсови (некоригирани) “средни цени” на реализирани сделки на борсовия пазар през последния месец на финансовата година (Ниво 1) към коригирани борсови цени (Ниво 2). Изчисленията по тези коригирани борсови цени са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители, като за целта са използвани цени на акции на други предприятия със сходни характеристики, котиращи на Българска фондова борса и/или на други чуждестранни аналогови борси (Приложение № 14 и № 19).

За инвестициите в дружества, чиито акции са регистрирани за търговия на чуждестранни борси и те се търгуват на капиталовия пазар в достатъчен обем сделки, е прието, че могат да се оценяват последващо по справедлива стойност, определяна директно на база “средни цени” на реализирани сделки на борсовия пазар през последния месец на финансовата година (Ниво 1). Допълнително, приложените цени са анализирани за тенденцията в поведението на борсовите цени на съответните ценни книжа поне за последните три месеца на годината, и респ. до датата на издаване на финансовия отчет. (Приложение № 14 и № 19).

Също така ръководството е използвало задължително и алтернативни оценъчни методи, за допълнително потвърждение на приложената оценка като справедлива стойност и за двете отчетни години.

За всички инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба е направен и специален анализ на наблюдаваната графика на поведение на борсовите им цени и на справедливите им стойности, определени по алтернативни оценъчни методи, за период до 18 месеца спрямо 31 декември, за да се определи дали са налице условия за трайна и съществена обезценка. В резултат на този анализ към 31 декември 2011 за част от инвестициите е установено: а) тенденция на запазване на ниско равнище на цените на акциите; б) продължаващ спад спрямо предходния период; в) цени

на дружества-аналози и/или наличие на други оценки на притежаваните акции-инвестиции, определени чрез алтернативни оценъчни методи (напр. метод на дисконтираните парични потоци, пазарни аналози), които се запазват или понижават в сравнение с оценките в края на предходната година.

Оперативен лизинг

Дружеството е класифицирало към групата “имоти, машини и съоръжения” сграда, от която част се предоставя на оперативен лизинг на свързани лица. Тъй като значителна част от сградата се използва и от него в собствената му дейност, ръководството е преценило тази сграда да не се третира като инвестиционен имот.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като загуба от обезценка (Приложение № 9).

След 180 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента, вкл. и възможностите за събиране на лихви за просрочията. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

За третото тримесечие на 2012 г. признатите обезценки на вземанията (нетно от възстановените) са в размер на 773 х.лв. (2011 г.: 555 х.лв.)

Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството /като ответник/ ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 %, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2011 г.

Активи по отсрочени данъци

Не са признати активи по отсрочени данъци в размер на 1,234 х.лв., свързани с обезценка на инвестиции в дъщерни дружества, тъй като ръководството не предвижда да се освободи от тези инвестиции и съответно е преценило, че не съществува вероятност временната разлика да се прояви в предвидимо бъдеще. Размерът на временната разлика, върху която не е признат данъчен актив е 12,341 х.лв.

3. ПРИХОДИ

Основните приходи от продажби на готова продукция на дружеството включват:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Износ	117 342	109 241
Вътрешен пазар	41 705	46 430
Общо	159 047	155 671

Продажби по продукти - износ

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Таблетни форми	95 508	88 340
Ампулни форми	9 711	7 420
Сиропни форми	6 886	8 080
Унгвенти	3 503	2 807
Леофилни продукти	1 289	1 966
Супозитории	281	370
Капки	143	125
Инфузионни разтвори	21	133
Общо	117 342	109 241

Продажби по продукти – вътрешен пазар

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Таблетни форми	25 536	28 303
Ампулни форми	11 731	12 709
Леофилни продукти	2 253	2 099
Унгвенти	1 029	1 339
Други	364	3
Капки	287	486
Супозитории	270	313
Сиропни форми	235	1 178
Общо	41 705	46 430

Разпределението по географски региони на приходите от продажби е както следва:

	2012 BGN '000	Относителен дял	2011 BGN '000	Относителен дял
Европа	101 218	64%	96 087	62%
България	41 705	26%	46 430	30%
Други страни	16 124	10%	13 154	8%
Общо	159 047	100%	155 671	100%

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на дружеството са както следва:

	2012 BGN '000	% от приходите	2011 BGN '000	% от приходите
Клиент 1	57 641	36%	59 092	38%
Клиент 2	41 211	26%	46 288	30%
Клиент 3	28 630	18%		

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Другите доходи и загуби от дейността на дружеството включват:

	2012 BGN '000	2011 BGN '000
Приходи от продажба на материали	13 015	11 345
Отчетна стойност на продадени материали	(12 708)	(11 083)
Печалба от продажба на материали	307	262
Приходи от продажби на дълготрайни активи	452	35
Балансова стойност на продадени дълготрайни активи	(38)	(9)
Печалба/(загуба) от продажба на дълготрайни активи	414	26
Приходи от продажба на стоки	1 259	1 225
Отчетна стойност на продадени стоки	(825)	(775)
Печалба от продажба на стоки	434	450
Приходи от предоставяне на услуги	1 970	1 919
Получени застрахователни обещания	41	83
Лихви по разплащателни сметки	2	3 *
Нетни загуби от курсови разлики по търговски вземания и задължения и текущи разплащателни сметки	(235)	(506)
Постъпления от неустойки	-	782
Други доходи	113	37
Общо	3 046	3 056

Приходите от продажба на материали са основно от продажба на субстанции и опаковъчни материали – алуминиево фолио, флакони, туби и др.

Приходите от услуги включват:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Наеми	1 211	1 311
Социална дейност	323	291
Услуги по изработка	119	-
Гама облъчване	95	109
Услуги по проверка и валидация	64	-
Услуги по лабораторни анализи	39	63
Регулаторни услуги	28	43
Организиране на транспорт	18	18
Други	73	84
Общо	1 970	1 919

Приходите от стоки включват:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Хранителни продукти	654	587
Козметични стоки	212	142
Стоки със техническо предназначение	295	401
Хранителни добавки	98	95
Общо	1 259	1 225

Отчетната стойност на продадените стоки по видове е както следва:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Хранителни продукти	530	484
Козметични стоки	196	130
Стоки с техническо предназначение	40	71
Хранителни добавки	59	90
Общо	825	775

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ*Разходите за суровини и материали включват:*

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Основни материали	34 789	32 399
Резервни части и лабораторни и технически материали	3 701	3 313
Топлоенергия	2 495	2 086
Електроенергия	2 012	1 775
Горива и смазочни материали	1 030	897
Охрана на труда	558	415
Вода	560	543
Брак на материали	3	1
Обезценка на материали	-	27
Общо	45 148	41 456

Разходите за основни материали включват:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Субстанции	19 714	18 360
Опаковъчни материали	5 890	5 448
Алуминиево и ПВЦ фолио, флакони, туби	4 129	3 799
Течни и твърди химикали	2 691	2 459
Ампули	2 084	1 890
Билки	281	443
Общо	34 789	32 399

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ*Разходите за външни услуги включват:*

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Изработка	24 272	25 497
Реклама	7 062	6 145
Консултантски услуги	3 294	1 094
Транспорт	2 476	1 941
Наеми	1 523	423

Поддръжка на сгради и оборудване	1 513	1 259
Логистични услуги вътрешен пазар	1 403	1 033
Държавни и регулаторни такси	1 054	1 976
Граждански договори	814	689
Застраховки	693	682
Охрана	617	572
Абонаментни такси	592	350
Местни данъци и такси	542	553
Услуги по регистрации на медикаменти	441	405
Преводи на документация	397	309
Съобщения и комуникации	379	269
Медицинско обслужване	373	357
Данъци върху разходите	356	343
Ремонт и поддръжка на автомобили	275	246
Логистични услуги по износ	271	661
Такси за обслужване на текущи сметки в банки	244	192
Комисионни възнаграждения	206	2 271
Лицензионни възнаграждения и такси	195	256
Разходи по унищожаване на лекарства	138	103
Клинични изпитвания	127	489
Куриерски услуги	110	97
Такси за услуги	42	75
Общо	49 409	48 287

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Текущи възнаграждения	18 802	18 132
Вноски по социалното осигуряване	3 720	3 630
Тантиеми	1 224	-
Социални придобивки и плащания	1 391	1 169
Начислени суми за неизползвани отпуски	717	626
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	131	115
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала	174	227
Общо	26 159	23 899

<i>2012</i>	<i>2011</i>
<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>

Разход за текущ стаж	120	154
Разход за лихви	51	65
Нетна актюерска загуба, призната през периода	3	8
Общо	174	227

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Другите разходи за дейността включват:

	2012	2011
	BGN '000	BGN '000
Представителни разходи	1 338	1 343
Начислени обезценки (Приложение № 9)	773	950
Командировки	640	565
Присъдени суми	275	-
Дарения	158	205
Други данъци	87	95
Отписани вземания	66	38
Обучение	53	40
Брак на готова продукция и незавършено производство	37	204
Непризнат данъчен кредит по ДДС	15	28
Брак и липси на дълготрайни активи	4	50
Общо	3 446	3 518

9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ

Разходите за обезценки на текущите активи включват:

	2012	2011
	BGN '000	BGN '000
Обезценка на вземания	869	555
Възстановена обезценка на вземания	(96)	-
Нетно изменение на обезценките по вземания	773	555
Обезценка на готова продукция	0	395
Обезценка на материали	0	27
Общо	773	977

10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ*Финансовите приходи* включват:

	<i>2012</i> <i>BGN'000</i>	<i>2011</i> <i>BGN'000</i>
Приходи от дялово участие	5 461	4 736
Приходи от лихви по предоставени заеми	3 961	4 159
Нетна печалба от курсови разлики по заеми	339	86
Нетна печалба от операции с ценни книжа	185	306
Приходи от лихви по депозити	3	139 *
Общо	9 949	9 426

11. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ*Финансовите разходи* включват:

	<i>2012</i> <i>BGN'000</i>	<i>2011</i> <i>BGN'000</i>
Разходи за лихви по получени заеми	4 073	4 665
Банкови такси по заеми и гаранции	237	306
Разходи за лихви по финансов лизинг	206	169
Общо	4 516	5 140

12. КОМПОНЕНТИ НА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД*Другите компоненти на всеобхватния доход* включват:

	2012 BGN'000			2011 BGN'000		
	Стойност преди данък	Икономия от / (Разход за) данък	Стойност нетно от данък	Стойност преди данък	Икономия от / (Разход за) данък	Стойност нетно от данък
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба	(1)		(1)	162		162
Общо друг всеобхватен доход за годината	(1)	-	(1)	162	-	162

13. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради		Машины, съоръжения и оборудване		Други		В процес на придобиване		Общо	
	2012 BGN '000	2011 BGN '000	2012 BGN '000	2011 BGN '000	2012 BGN '000	2011 BGN '000	2012 BGN '000	2011 BGN '000	2012 BGN '000	2011 BGN '000
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	68 373	67 224	81 892	80 031	17 813	16 965	32 892	8 874	200 970	173 094
Придобити	973	909	950	1 376	1 227	1 007	41 699	24 734	44 849	28 026
Трансфер към имоти, машини и оборудване	357	15	4 950	645	4 568	56	(9 875)	(716)	-	-
Трансфер към инвестиционни имоти		-		-		-	-	-	-	-
Обезценка		-		(6)		(6)	-	-	-	(12)
Отписани		(57)	(26)	(534)	(204)	(209)	-	-	(230)	(800)
Ефект от преоценка до справедлива стойност		282		380		-	-	-	-	-
Салдо на 30 септември / 31 декември	69 703	68 373	87 766	81 892	23 404	17 813	64 716	32 892	245 589	200 308
Нарупана амортизация										
Салдо на 1 януари	4 957	3 272	50 500	48 243	10 465	9 082	-	-	65 922	60 597
Начислена амортизация за годината	1 289	1 693	3 392	4 805	1 414	1 542	-	-	6 095	8 040
Отписана амортизация		(8)	(22)	(504)	(158)	(159)	-	-	(180)	(671)
Ефект от преоценка до справедлива стойност	-	-		(2 044)	-	-	-	-	-	(2 044)
Салдо на 30 септември / 31 декември	6 246	4 957	53 870	50 500	11 721	10 465	-	-	71 837	65 922
Балансова стойност на 30 септември / 31 декември	63 457	63 416	33 896	31 392	11 683	7 348	64 716	32 892	173 752	135 048
Балансова стойност на 1 януари	63 416	63 952	31 392	31 788	7 348	7 883	32 892	8 874	135 048	112 497

Към 30.09.2012 г. дълготрайните материални активи на дружеството включват: земи на стойност 28,094 х.лв. (31.12.2011 г.: 27,150 х.лв.) и сгради с балансова стойност 35,363 х.лв. (31.12.2011 г.: 36,266 х.лв.).

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 30 септември включват:

- разходи по изграждане на нови производствени сгради – 47,581 х.лв.(31.12.2011 г. : 27,539х.лв.);
- реконструкция на сгради – 599 х.лв. (31.12.2011 г.: 1,164 х.лв.);
- предоставени аванси в размер на 1,151 х.лв. (31.12.2011 г.: 4,151 х.лв.);
- доставка на оборудване в размер на 15,377 х.лв. (31.12.2011 г.: няма.);
- други – 8 х.лв. (31.12.2011 г.: 38 х.лв.).

В стойността на другите активи към 30.09.2012 г. са включени и биологични активи -

насаждения от жълта акция в размер на 140 х.лв. (31.12.2011 г.: 140 х.лв.).

Оперативен лизинг

Дружеството е предоставило за използване под наем дълготрайни материални активи на свързани лица с балансова стойност към 30.09.2012 г. в размер на 7,974 х.лв. (31.12.2011 г.: 8,141 х.лв.). Също така са предоставени под наем на трети лица дълготрайни материални активи с балансова стойност към 30.09.2012 г. в размер на 51 х.лв. (31.12.2011 г.: 74 х.лв.).

Финансов лизинг

Към 30.09.2012 г. активи с балансова стойност 1,072 х.лв. са придобити по договори за финансов лизинг (31.12.2011 г.: 604 х.лв.).

Други данни

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които се ползват в дейността на дружеството по групи активи е както следва:

- Машини, съоръжения и оборудване – 20,853 х.лв. (31.12.2011 г.: 19,327 х.лв.);
- Транспортни средства – 814 х.лв. (31.12.2011 г.: 541 х.лв.);
- Стопански инвентар – 3,872 х.лв. (31.12.2011 г.: 3,039 х.лв.).

Към 30.09.2012 г. има учредени тежести върху дълготрайни материални активи на дружеството във връзка с получени заеми както следва:

- Земи и сгради с балансова стойност съответно 11,545 х.лв. и 34,473 х.лв. (31.12.2011 г.: съответно 11,545 х.лв. и 35,8638 х.лв.) (Приложение № 26 и Приложение № 29);
- Залози на съоръжения с балансова стойност – 699 х.лв. (31.12.2011 г.: 734 х.лв.) (Приложение № 26 и Приложение № 29);
- Залози на оборудване – 26,760 х.лв. (31.12.2011 г.: 20,887 х.лв.) (Приложение № 26 и Приложение № 29).

14. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>Права върху интелектуална собственост</i>		<i>Програмни продукти</i>		<i>В процес на придобиване</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2012 BGN '000</i>	<i>2011 BGN '000</i>	<i>2012 BGN '000</i>	<i>2011 BGN '000</i>	<i>2012 BGN '000</i>	<i>2011 BGN '000</i>	<i>2012 BGN '000</i>	<i>2011 BGN '000</i>
<i>Отчетна стойност</i>								
Салдо на 1 януари	1 140	822	2 082	1 735	1 786	503	5 008	3 060
Придобити	81	4	86	347	681	1 597	848	1 948
Трансфер	702	314	105	-	(807)	(314)	-	-
Салдо на 30 септември / 31 декември	<u>1 923</u>	<u>1 140</u>	<u>2 273</u>	<u>2 082</u>	<u>1 660</u>	<u>1 786</u>	<u>5 856</u>	<u>5 008</u>
<i>Натрупана амортизация</i>								
Салдо на 1 януари	508	355	1 114	755	-	-	1 622	1 110
Начислена амортизация за годината	227	153	306	359	-	-	533	512

Салдо на 30 септември / 31 декември	735	508	1 420	1 114	-	-	2 155	1 622
Балансова стойност на 30 септември / 31 декември	1 188	632	853	968	1 660	1 786	3 701	3 386
Балансова стойност на 1 януари	632	467	968	980	1 786	503	3 386	1 950

Правата върху интелектуална собственост включват основно продукти от развойна дейност.

Разходите за придобиване на дълготрайни нематериални активи към 30 септември включват:

- разходи за внедряване на софтуерен продукт – 1,349 х.лв.(31.12.2011 г. : 1,086 х.лв.);
- разходи за придобиване на разрешения за употреба на лекарствени продукти – 311 х.лв. (31.12.2011 г.: 700 х.лв.).

15. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	30.09.2012 BGN '000	31.12.2011 BGN '000
Салдо на 1 януари	19 170	19 535
Оценка до справедлива стойност към 31 декември, отчетена в отчета за всеобхватния доход	-	(365)
Салдо на 30 септември / 31 декември	19 170	19 170

16. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Балансовата стойност на инвестициите по дружества е както следва:

		30.09.2012 BGN '000	Участие %	31.12.2011 BGN '000	Участие %
Софарма Трейдинг АД	България	32 240	81.25	32 273	81.33
Унифарм АД	България	19 449	49.99	19 449	49.99
Българска роза Севтополис АД	България	8 729	49.99	8 729	49.99
Биофарм Инженеринг АД	България	8 474	97.15	3 451	69.43
Бриз ООД	Латвия	6 262	51.00	6 262	51.00
Витамина АД	Украйна	6 187	99.56	6 187	99.56
Иванчич и синове	Сърбия	5 739	51.00	5 739	51.00
Момина крепост АД	България	2 896	49.94	2 891	49.85
Фармалогистика АД	България	1 911	76.54	1 911	76.54

Софарма Билдингс АДСИЦ	България	1 128	42.64	1 128	42.64
Електронкомерс ЕООД	България	384	100.00	384	100.00
Софарма Варшава ЕООД	Полша	323	100.00	7	100.00
Софарма Украйна ЕООД	Украйна	198	100.00	-	-
Екстаб Корпорейшън	САЩ	47	80.00	47	80.00
Ростбалканфарм АД	Русия	-	51.00	4	51.00
Общо		93 967		88 462	

Софарма АД притежава пряко или косвено контрол върху изброените по-горе дружества.

Предметът на дейност на дъщерните дружества и датата на придобиване е както следва:

- Фармалогистика АД - предмет на дейност: вторична опаковка и отдаване под наем на недвижими имоти. Дата на придобиване – 15.08.2002 г.
- Ростбалканфарм АД - предмет на дейност: производство и търговия с лекарствени средства. Дата на придобиване – 27.07.2001 г. Акциите на дружеството са продадени на 10.04.2012 год.
- Българска роза Севтополис АД - предмет на дейност: производство на лекарствени форми. Дата на придобиване – 22.04.2004 г.
- Електронкомерс ЕООД - предмет на дейност: търговия, транспортиране и разфасовка на радиоактивни материали и ядрена техника, битова електроника и електротехника. Дата на придобиване – 09.08.2005 г.
- Софарма Поланд ООД- предмет на дейност: изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 16.10.2003 г. Дружеството е в процедура на ликвидация.
- Софарма САЩ – търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дата на придобиване – 25.04.1997 г.
- Софарма – Трейдинг АД - предмет на дейност: търговия с лекарствени средства. Дата на придобиване – 08.06.2006 г.
- Биофарм Инженеринг АД - предмет на дейност: производство и търговия с инфузионни разтвори. Дата на придобиване – 10.03.2006 г.
- Софарма Здравит АД – предмет на дейност: изследователска и развойна дейност в областта на медицинските науки и фармацията, търговия на едро с фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 27.09.2007 г. Дружеството е в процедура на ликвидация.
- Витамина АД – предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 18.01.2008 г.
- Иванчич и синове ООД - предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 10.04.2008 г.
- Софарма Билдингс АДСИЦ - предмет на дейност: инвестиране на парични средства набрани чрез издаване на ценни книжа в недвижими имоти (секюритизация на недвижими имоти) посредством покупка на право на собственост и други вещни права върху недвижими имоти, отдаване под наем, лизинг, аренда и/или продажбата им. Дата на придобиване –

04.08.2008 г.

- Момина крепост АД – предмет на дейност: разработване, внедряване и производство на медицински изделия за хуманната и ветеринарната медицина. Дата на придобиване 01.01.2008 г.
- Бриз ООД - предмет на дейност: търговия с фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 10.11.2009 г.
- Екстаб Корпорация - предмет на дейност: управление на финансови активи и портфейлни инвестиции. Дата на придобиване 05.08.2009 г.
- Унифарм АД - предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване 27.10.2010 г.
- Софарма Варшава ЕООД - предмет на дейност: изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 23.11.2010 г.
- Софарма Украйна ЕООД – предмет на дейност: търговия с фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 07.08.2012 г.
- Ростбалканфарм АД - предмет на дейност: производство и търговия с лекарствени средства. Дата на придобиване – 27.07.2001 г. Акциите на дружеството са продадени на 10.04.2012 год.

Инвестициите в дъщерните дружества Софарма Поланд ООД, Софарма Здравит АД и Софарма САЩ са напълно обезценени.

Движението на инвестициите в дъщерни дружества е представено по-долу:

	<i>Инвестиции в дъщерни дружества</i>	
	<i>30.09.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
<i>Цена на придобиване</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	100 803	101 222
Пряко придобити	5 541	45
Придобити чрез вливане на асоциирано дружество	-	-
Продадени	(36)	(464)
Салдо на 30 септември / 31 декември	106 308	100 803
 <i>Начислена обезценка</i>		
Салдо на 1 януари	12 341	11 478
Начислена обезценка	-	863
Салдо на 30 септември / 31 декември	12 341	12 341
Балансова стойност на 30 септември / 31 декември	93 967	88 462
Балансова стойност на 1 януари	88 462	89 744

17. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба, по балансова стойност, включват участия (акции) в следните дружества:

	30.09.2012	Участие	31.12.2011	Участие
	BGN '000	%	BGN '000	%
Доверие Обединен Холдинг АД	14 967	18.70	12 870	14.86
Медика АД	2 416	10.11	2 420	10.13
Олайнфарм АД - Латвия	884	0.77	703	0.77
Лавена АД	425	4.99	426	4.99
Хидроизомат АД	362	8.89	51	3.74
Марицатекс АД	269	6.19	146	3.68
Софарма имоти АД	193	0.60	115	0.36
Тодоров АД	46	4.97	46	4.97
Екобулпак АД	7	1.48	7	1.48
Уникредит Булбанк АД	3	0.001	3	0.001
Българска фондова борса	-	-	4	0.03
Арома АД	-	-	1	0.03
Общо	19 572		16 792	

Всички горепосочени дружества с изключение на Олайнфарм АД, Латвия са със седалище и дейност в България.

Инвестициите в Екобулпак АД и Уникредит Булбанк АД са оценени и представени по цена на придобиване. Останалите инвестиции са оценени по справедлива стойност на база: а) коригирани борсови цени за акциите, търгувани на Българската фондова борса (Ниво 2), и б) усреднени борсови цени за м. декември за акциите, търгувани на чуждестранни борси (Ниво 1) (Приложение 2.27 и 12).

18. ПРЕДОСТАВЕНИ ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАЕМИ НА СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Дружества под общ контрол чрез ключов управленски персонал	743	729
Дъщерни дружества	44	15 340
Общо	787	16 069

Условията по предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са както следва:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	Лихвен %	30.09.2012		31.12.2011	
				BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
	'000			<i>в т.ч. лихва</i>		<i>в т.ч. лихва</i>	
<i>на дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал</i>							
<i>лева</i>	1 100	31.12.2014	8.08%	743	20	729	1
<i>на дъщерни дружества</i>							
<i>щ.д</i>	3 000	25.01.2015		44	-	1 741	381
<i>щ.д</i>	3 000	25.01.2015	9.80%	-	-	5 845	1 311
<i>евро</i>	2 770	21.01.2013	6.10%	-	-	5 732	314
<i>щ.д</i>	1 000	25.01.2015	9.80%	-	-	2 022	510
				787	20	16 069	2 517

Предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са необезпечени.

19. ДРУГИ НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Другите нетекущи активи са както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Предоставени гаранции по дългосрочни договори	435	272
Предоставени заеми на трети лица	10	-
Общо	445	272

Вземанията по предоставените гаранции са в резултат на сключен договор за наем с краен срок 01.08.2022 г.

Договорената сума на предоставения заем е в размер на 25 х.лв с падеж 02.08.2016 г при лихва в размер на 8,08 % годишно и не е обезпечен (31.12.2011 г.: няма).

20. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ*Материалните запаси на дружеството включват:*

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Материали	23 009	21 949
Готова продукция	22 192	22 054
Незавършено производство	4 871	3 054
Полуфабрикат	3 552	3 813
Стоки	130	46
Общо	<u>53 754</u>	<u>50 916</u>

Материалите по видове са както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Основни материали	22 035	18 647
Спомагателни материали	495	300
Технически материали	246	398
Резервни части	78	116
Материали в процес на доставка	-	2 335
Други	155	153
Общо	<u>23 009</u>	<u>21 949</u>

Основните материали по видове са както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Субстанции	14 033	11 928
Флакони, туби и ампули	3 834	3 667
Химикали	1 753	1 222
ПВС и алуминиево фолио	1 078	792
Опаковъчни материали	976	888
Билки	361	150
Общо	<u>22 035</u>	<u>18 647</u>

Наличната продукция към 30 септември / 31 декември включва:

	<i>30.09.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Таблетни форми	12 387	13 940
Ампулни форми	6 604	4 266
Сиропи	1 765	1 683
Други	1 436	2 165
Общо	22 192	22 054

Към 30.09.2012 г. върху налични материални запаси на дружеството в размер на 40,955 х.лв. има учредени залози като обезпечение по получени банкови заеми (31.12.2011 г.: 37,825 х.лв.) (Приложение № 26 и № 29).

21. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Вземанията от свързани предприятия включват:

	<i>30.09.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Вземания от дъщерни предприятия	101 211	73 840
Обезценка на несъбираеми вземания	(22)	(641)
	101 189	73 199
Вземания от дружества под общ контрол чрез ключов управленски персонал	40 768	36 088
Вземания от дружества основни акционери	8 410	14 468
Вземания от дружества под общ индиректен контрол	15 096	13 478
Обезценка на несъбираеми вземания	(2 300)	(2 129)
	12 796	11 349
Общо	163 163	135 104

Вземанията от свързани предприятия по видове са както следва:

	<i>30.09.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Вземания по продажби на продукцията и материали	95 135	72 520
Предоставени търговски заеми	67 802	61 767

Вземания по дивидент	-	817
Предоставени аванси	226	-
Общо	163 163	135 104

Вземанията по продажби са безлихвени и от тях 57,136 х.лв. са левови (31.12.2011 г: 52,760 х.лв.) и в евро – 37,999 х.лв. (31.12.2011 г.: 19,760х.лв.).

Най-съществени по размер са вземанията от дъщерно дружество с предмет на дейност търговия на лекарствени средства с размер към 30.09.2012 г. – 54,117 х.лв. или 56,88 % от всички вземания по продажби на продукцията и материали на свързани лица (31.12.2011 г.: 50,088 х.лв. – 69.07 %).

Обичайно дружеството договаря с дъщерните си дружества срок на плащане на вземанията по продажби на продукцията от 180 дни, а за вземания по продажби на материали (вкл. субстанции) до 90 дни.

Дружеството е определило кредитен период до 270 дни, за който не начислява обичайно лихви на контрагентите по продажби – свързани лица, като това е съобразено със спецификата на крайните потребители - болници, здравна каса и други. Забава след този срок е приета от дружеството като индикатор за обезценка. Ръководството преценява на индивидуална база събираемостта като анализира конкретните вземания и обстоятелствата по забавата за начисляване обезценка.

Възрастовата структура на непаядежилите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	10 686	17 530
от 31 до 90 дни	9 940	19 276
от 91 до 180 дни	21 146	22 652
Общо	41 772	59 458

Възрастовата структура на просрочени необезценени търговски вземания от свързани лица е както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
от 31 до 90 дни	9 780	474
от 91 до 180 дни	11 949	577
от 180 дни до 365	28 401	10 470
от 1 г. до 2 г.	3 233	1 541
Общо	53 363	13 062

Просрочените необезценени вземания са основно от дъщерни дружества, които са в процес на изпълнение на цели на групата по разширяване на пазарния ѝ дял на територията, на която те функционират.

Възрастовата структура на просрочени обезценени търговски вземания от свързани лица е както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
над 1 г	414	987
обезценка	<u>(414)</u>	<u>(987)</u>
	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>

Движение на коректива за обезценка

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Салдо в началото на годината	<u>987</u>	<u>931</u>
Отчетени обезценки на вземания от дружества под общ контрол	46	56
Отписани суми като несъбираеми	(54)	-
Отписани обезценки при продажба на дъщерни дружества	<u>(565)</u>	<u>-</u>
Салдо в края на годината	<u><u>414</u></u>	<u><u>987</u></u>

Предоставените заеми на свързани предприятия по видове свързани дружества са както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Вземания от дружества под общ контрол чрез ключов управленски персонал	40 768	36 088
Дружества под общ индиректен контрол	14 345	12 737
<i>Обезценка на търговски заеми</i>	<u>(1 908)</u>	<u>(1 783)</u>
	12 437	10 954
Дружества основни акционери	8 275	14 458
Дъщерни дружества	<u>6 322</u>	<u>267</u>
Общо	<u><u>67 802</u></u>	<u><u>61 767</u></u>

Условията при които са предоставени заемите на свързани предприятия са както следва:

Вид валута	Договорена сума '000	Падеж	Лихвен %	30.09.2012		31.12.2011	
				BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
					<i>в т.ч. лихва</i>		<i>в т.ч. лихва</i>
<i>на дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал/основен акционер</i>							
лева	25 550	31.08.2013	8.08%	14 108	586	-	-
лева	17 066	31.12.2012	8.30%	13 228	33	14 492	662
евро	8 374	25.10.2012	4.50%	12 757	42	14 164	82
лева	1 050	31.12.2012	8.08%	251	1	53	3
лева	190	31.12.2012	8.08%	223	33	211	21
лева	200	04.09.2013	8.08%	201	1	-	-
лева	2 477	31.12.2012	8.08%	-	-	2 669	288
лева	120	10.07.2012	8.08%	-	-	101	-
лева	945	31.12.2012	8.08%	-	-	1 011	211
евро	1 581	31.12.2012	5.50%	-	-	3 387	295
<i>на дружества основни акционери</i>							
евро	4 035	31.12.2012	4.80%	8 275	383	7 991	99
лева	18 495	31.08.2012	8.08%	-	-	6 467	-
<i>на дружества под общ индиректен контрол</i>							
евро	7 556	28.12.2012	4.50%	11 447	282	10 604	-
лева	1 140	15.03.2013	8.08%	990	-	350	-
<i>на дъщерни дружества</i>							
евро	2 770	21.01.2013	6.10%	5 979	562	-	-
щ.дол	110	31.12.2012	3.50%	169	3	45	-
лева	600	02.12.2012	7.00%	101	1	151	1
щ.дол	25	31.12.2012	3.50%	40	2	39	1
щ.дол	20	31.12.2012	3.50%	33	2	32	2
				67 802	1 931	61 767	1 665

Към 30.09.2012 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху вземания от свързани лица в размер на 10,500 х.лв. (31.12.2011 г.: 10,450 х.лв) (Приложение № 26 и № 29).

22. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Вземания от клиенти	29 087	26 827
Обезценка на несъбираеми вземания	(610)	(39)
	<u>28 477</u>	<u>26 788</u>
Предоставени аванси	3 053	2 601
Обезценка на несъбираеми вземания	-	(6)
	<u>3 053</u>	<u>2 595</u>
Общо	<u>31 530</u>	<u>29 383</u>

Вземанията от клиенти са безлихвени и от тях - 518 х.лв. са левови (31.12.2011 г: 141 х.лв.), в щатски долари – 894 х. лв. (31.12.2011 г.: 962 х.лв.), в евро – 25,669 х.лв. (31.12.2011 г.: 25,602 х.лв.) и в полски злоти – 1,396 х.лв (31.12.2011 г.: 83).

Обичайно дружеството договаря с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби от 60 до 180 дни.

Дружеството е определило обичаен кредитен период от 180 дни, за който не начислява лихви на клиентите. Забава след този срок е приета от дружеството като индикатор за обезценка. Ръководството преценява събираемостта като анализира експозицията на клиента, възможностите за погасяване и взема решение относно начисляването на обезценка.

Към 30.09.2012 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху търговски вземания в размер на 32,562 х.лв. (31.12.2011 г.: 31,492 х.лв.) (Приложение № 26 и № 29)

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	11 329	2 884
от 31 до 90 дни	12 773	21 490
от 91 до 180 дни	1 650	1 399
Общо	25 752	25 773

Възрастовата структура на просрочени необезценени търговски вземания е както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
от 31 до 90 дни	887	65
от 91 до 180 дни	924	45
от 181 дни до 365	911	632
от 1 г до 2 г	3	273
Общо	2 725	1 015

Възрастовата структура на просрочени обезценени търговски вземания е както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
над 1 г.	610	39
обезценка	(610)	(39)
	-	-

Движение на коректива за обезценка е както следва:

	2012 BGN '000	2011 BGN '000
Салдо в началото на годината	<u>39</u>	<u>297</u>
Придобити обезценки от продажба на дъщерни дружества	565	-
Отчетена обезценка	38	30
Отписани суми като несъбираеми	(4)	(108)
Възстановена обезценка	<u>(28)</u>	<u>(180)</u>
Салдо в края на годината	<u><u>610</u></u>	<u><u>39</u></u>

Предоставените аванси на доставчици са за покупка на:

	30.09.2012 BGN '000	31.12.2011 BGN '000
Суровини и материали	2 296	2 020
Услуги	<u>757</u>	<u>575</u>
Общо	<u><u>3 053</u></u>	<u><u>2 595</u></u>

Предоставените аванси са текущи. От тях в лева са 1,467 х.лв. (31.12.2011 г.: 811 х.лв.), в евро - 597 х.лв. (31.12.2011 г.: 531 х.лв.), в щатски долари – 989 х.лв. (31.12.2011 г.: 1,032 х.лв.), в полски злоти – няма. (31.12.2011 г.: 218) и в др. валути – няма (31.12.2011 г.: 3 х.лв.).

23. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Другите вземания и предплатени разходи включват:

	30.09.2012 BGN '000	31.12.2011 BGN '000
Данъци за възстановяване	5 574	5 189
Предоставени средства на Централен депозитар за изплащане на дивидент	4782	-
Предоставени заеми на трети лица	1 238	937
Съдебни и присъдени вземания	2 972	2 622
Обезценка на съдебни вземания	<u>(800)</u>	<u>(142)</u>
	<u>2 172</u>	<u>2 480</u>
Предплатени разходи	499	1 245
Вземания по предоставени депозити като гаранции	201	191

Предоставени средства на инвестиционен посредник	757	197
Други	108	94
Общо	15 331	10 333

Данъците за възстановяване включват:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Акциз	3 488	2 758
ДДС	1 895	2 065
Данъци при източника	191	52
Корпоративен данък	-	314
Общо	5 574	5 189

Условията при които са предоставени заеми на трети лица са както следва:

Вид валута	Договорена сума '000	Падеж	Лихвен %	30.09.2012		31.12.2011	
				BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
					<i>в т.ч. лихва</i>		<i>в т.ч. лихва</i>
<i>лева</i>	1 800	27.12.2012	7.00%	448	4	801	1
<i>лева</i>	350	27.12.2012	6.80%	352	2	-	-
<i>лева</i>	298	23.02.2013	7.00%	300	2	-	-
<i>лева</i>	100	31.12.2012	8.08%	106	6	103	3
<i>лева</i>	31	08.09.2013	6.00%	32	1	31	-
<i>лева</i>	25	01.06.2012	8.08%	-	-	2	-
				1 238	15	937	4

Предплатените разходи включват:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Застраховки	129	431
Абонаменти	103	255
Лицензионни и патентни такси	130	188
Реклама	2	167
Ваучери	115	111
Наеми	3	52
Други	17	41
Общо	499	1 245

Предоставените депозити като гаранции включват:

	<i>30.09.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Гаранции по договори за доставка на горива	86	86
Гаранции за доставка на съобщителни услуги	31	31
Гаранции за доставка на медикаменти	37	26
Други	47	48
Общо	201	191

24. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства включват:

	<i>30.09.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Парични средства в разплащателни сметки	6 533	8 075
Парични средства в каса	157	62
Блокирани парични средства	9	-
Предоставени депозити с оригинален матуритет до един месец	-	9 901
Парични средства и парични еквиваленти за парични потоци	6 699	18 038
Предоставени обезпечения по съдебни дела	269	-
Общо	6 968	18 038

Паричните средства по разплащателните сметки са: в лева – 2,119 х.лв. (31.12.2011 г.: 7,232 х.лв.), в евро 2,301 х.лв. (31.12.2011 г.: 90 х. лв.) и в щатски долари – 2,113 х.лв.(31.12.2011 г.: 753х.лв.).

Паричните средства в каса са основно в лева.

Блокираните парични средства в размер на 9 х.лв (31.12.2011 г.: няма) представляват банкова гаранция в полза на Електроенергиен системен оператор със срок на валидност 31.01.2013 г.(Приложение № 35).

Предоставените депозити към 31.12.2011 г. са договорени в евро – 9,901 х.лв при ефективен лихвен процент 6,5 %. Представени са по амортизируема стойност.

25. СОБСТВЕН КАПИТАЛ***Основен акционерен капитал***

Към 30.09.2012 г. регистрираният акционерен капитал на Софарма АД възлиза на 132,000 х.лв., разпределени в 132,000,000 акции с номинална стойност един лев за акция.

Акциите са обикновени, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и са регистрирани за търговия на Българска фондова борса – София АД и Варшавската фондова борса.

<i>Издадени и напълно платени обикновени акции</i>	<i>Акции брой</i>	<i>Основен капитал, нетно от обратно изкупени акции BGN '000</i>
Салдо на 1 януари 2010 година	132 000 000	132 000
Обратно изкупени собствени акции	(607 428)	(2 381)
Разход по обратно изкупени собствени акции	-	(11)
Салдо на 31 декември 2010 година	131 392 572	129 608
Салдо на 1 януари 2011 година	131 392 572	129 608
Обратно изкупени собствени акции	(1 961 181)	(7 606)
Разход по обратно изкупени собствени акции	-	(38)
Салдо на 31 декември 2011 година	129 431 391	121 964
Обратно изкупени собствени акции	(637 046)	(1 458)
Разход по обратно изкупени собствени акции	-	(8)
Салдо на 30 септември 2012 година	128 794 345	120 498

Обратно изкупените собствени акции към 30.09.2012 г. са 3,205,655 броя на стойност 11,502 х.лв (31.12.2011 г.:2,568,609 броя в размер на 10,036 х.лв). През текущата година са закупени 637,046 броя акции, а през 2011 год. – 1,961,181 броя чрез инвестиционен посредник.

Резервите на дружеството са обобщено представени в таблицата по-долу:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Законови резерви	25 934	21 855
Преоценъчен резерв на имоти, машини и оборудване	25 360	25 360
Резерв по финансови активи на разположение и за продажба	1	2
Допълнителни резерви	138 388	110 696
Общо	189 683	157 913

Законовите резерви в размер на 25,934 х.лв. (31.12.2011 г.: 21,855 х.лв.) са формирани от разпределение на печалбата и включват изцяло сумите за фонд “Резервен”.

Движението на законовите резерви е както следва:

	2012	2011
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	21 855	17 788
Разпределение на печалбата	4 079	4 067
Салдо на 30 септември / 31 декември	25 934	21 855

Преоценъчният резерв за имоти, машини и оборудване в размер на 25,360 х.лв. (31.12.2011 г.: 25,360 х.лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините, оборудването и техните справедливи стойности към датите на съответните преоценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно в този резерв.

Движението на преоценъчния резерв на имоти, машини и оборудване е както следва:

	2012	2011
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	25 360	23 031
Увеличение от преоценки на имоти, машини и оборудване	-	2 706
Начислен отсрочен данък, свързан с преоценки	-	(271)
Трансфер към неразпределена печалба	-	(106)
Салдо на 30 септември / 31 декември	25 360	25 360

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба в размер на 1 х.лв. (31.12.2011 г.: 2 х.лв.) е формиран от ефектите от последваща оценка на инвестициите за разположение и продажба по справедлива стойност.

Движението на резерва по финансови активи на разположение и за продажба е както следва:

	<i>2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>2011</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	2	(312)
Нетен доход от преоценки на финансови активи на разположение и за продажба	-	84
Кумулативна загуба от преоценки, рекласифицирани към текуща печалба или загуба при продажба на финансови активи на разположение и за продажба	(1)	-
Кумулативна загуба от преоценки, рекласифицирани към текуща печалба или загуба от обезценка на финансови активи на разположение и за продажба	-	230
Салдо на 30 септември / 31 декември	1	2

Допълнителните резерви в размер на 138,388 х.лв. (31.12.2011 г: 110,696 х.лв.) са формирани от разпределение на печалбите по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за изплащане на дивидент, за увеличение на основния капитал, както и за покриване на загуби.

Движението на допълнителните резерви е както следва:

	<i>2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>2011</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	110 696	85 172
Разпределена печалба през годината	27 692	25 524
Салдо на 30 септември / 31 декември	138 388	110 696

Движението на неразпределената печалба е както следва:

	<i>2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>2011</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	40 791	40 672
Разпределение на печалбата за резерви	(31 771)	(29 591)
Плащане на дивиденди	(9 020)	(11 081)
Трансфер от преоценен резерв на имоти, машини и оборудване	-	106
Текущ резултат за годината	-	40 685
Салдо на 30 септември / 31 декември	-	40 791

Основен доход на акция

	30.09.2012	30.09.2011
	129 044	
Средно претеглен брой акции	383	130 603 322
Нетна печалба за годината (BGN '000)	35 192	36 328
Основен доход на акция (BGN)	0.27	0.28

26. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗЕМИ

Вид валута	Договорена сума на заема	Падеж	Дългосрочна част	30.09.2012		Общо	31.12.2011		Общо
				Краткосрочна част	Общо		Дългосрочна част	Краткосрочна част	
	'000		BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
<i>Инвестиционни заеми</i>									
евро	32 000	15.04.2021	40 428	6 798	47 226	18 737	37	-	-
<i>Кредитни линии</i>									
лева	23 470	31.01.2013	-	21 510	21 510	-	22 583	22 583	
лева	18 000	31.07.2013	-	17 952	17 952	-	286	286	
евро	5 000	31.08.2013	-	9 772	9 772	-	9 774	9 774	
евро	3 000	25.08.2013	-	5 863	5 863	-	5 863	5 863	
евро	2 500	31.08.2013	-	3 211	3 211	-	2 192	2 192	
евро	2 500	20.11.2013	4 878	5	4 883	-	-	-	-
			45 306	65 111	110 417	18 737	40 735	40 698	

Получените заеми в евро са договорени при лихвен процент определен на база три месечен EURIBOR плюс надбавка до 2.8 пункта , шест месечен EURIBOR плюс надбавка до 3 пункта и едномесечен EURIBOR плюс надбавка до 4,092 пункта , а за тези в лева – едномесечен SOFIBOR плюс надбавка до 3.75 пункта (2011 г.: три месечен EURIBOR плюс надбавка до 2.8 пункта, за тези в лева – едномесечен SOFIBOR плюс надбавка до 4.75 пункта).

В полза на банките кредитори за обезпечение на посочените по-горе заеми са учредени:

- Ипотеки на недвижими имоти 19,009 х.лв. (31.12.2011 г.: 47,183 х.лв.) (Приложение № 13);
- Особени залози на:
 - машини и оборудване – 14,548 х.лв. (31.12.2011 г.: 21,621 х.лв.) (Приложение № 13);
 - материални запаси – 2,347 х.лв.(31.12.2011 г.: 2,800 х.лв.) (Приложение № 20);

- вземания от свързани предприятия – 4,500 х.лв.(31.12.2011 г.: 2,500 х.лв.) (Приложение № 21);
- търговски вземания – 10,070 х.лв.(31.12.2011 г.: 7,000 х.лв.) (Приложение № 22).

27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на наетия персонал към края на отчетния период при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на 6 брутни заплати към момента на пенсиониране.

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението на признатото в отчета за финансовото състояние задължение на дружеството за изплащане на дефинирани доходи на персонала при пенсиониране е както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
<i>Сегашна стойност на задълженията на 1 януари</i>	1 240	1 400
<i>Непризната актюерска (загуба) на 1 януари</i>	29	(133)
Задължение признато в отчета за финансовото състояние на 1 януари	1 269	1 267
Разход, признат в отчета за всеобхватния доход за периода	174	308
Плащания през периода	(91)	(306)
Задължение признато в отчета за финансовото състояние на 30 септември /31 декември	1 352	1 269
<i>Непризната актюерска печалба/(загуба) на 30 септември / 31 декември</i>	(39)	29
<i>Сегашна стойност на задълженията на 30 септември /31 декември</i>	1 391	1 240

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране и определянето на актюерската (печалба)/загуба е както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	1 240	1 400
Разход за лихви за периода	51	81
Разход за текущ стаж за периода	120	206

Плащания през периода	(91)	(306)
Актьорска (печалба)/загуба за периода	71	(141)
Сегашна стойност на задълженията на 30 септември / 31 декември	1 391	1 240

При определяне на настоящата стойност към 30.09.2012 г. са направени следните актьорски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 5.0 % (2011 г.: 5.7 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2011 г.: 5 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2009 г. - 2011 г. (2011 г: 2008 г. - 2010 г.);
- темп на текучество – между 0 и 16 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2011 г.: между 0 и 16 %).
-

28. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Включените в отчета за финансовото състояние задължения по финансов лизинг са по договори за придобиване на автомобили. Те са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва и са както следва:

<i>Срок</i>	<i>30.09.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
До една година	283	273
Над една година	639	304
Общо	922	577

Минималните лизингови плащания по финансовия лизинг са дължими както следва:

<i>Срок</i>	<i>30.09.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
До една година	485	409
Над една година	1 097	490
	1 582	899
Бъдещ финансов разход по финансов лизинг	(660)	(322)
Сегашна стойност на задълженията по финансов лизинг	922	577

Дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в отчета за финансовото състояние като “други текущи задължения” (Приложение № 33).

29. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

<i>Вид валута</i>	<i>Договорена сума</i>	<i>Падеж</i>	<i>30.09.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>'000</i>		<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Банкови заеми				
евро	20 000	31.05.2013	39 112	39 095
евро	12 500	17.02.2013	21 965	15 127
лева	10 000	31.12.2012	10 000	10 003
евро	5 000	01.05.2013	9 779	-
щ.д.	4 000	01.05.2013	6 051	6 027
евро	2 000	28.09.2013	3 656	5 864
евро	1 906	01.05.2013	3 438	3 508
евро	12 000	01.05.2012	-	23 595
евро	3 977	30.11.2012	-	8 789
Общо			94 001	112 008

Получените банкови заеми в евро са договорени при лихвен процент, определен на база три месечен EURIBOR плюс надбавка до 3,85 пункта и едномесечен EURIBOR плюс надбавка до 3 пункта, за тези в щатски долари – три месечен LIBOR плюс надбавка до 3.85 пункта, а за тези в лева – едномесечен SOFIBOR плюс 2 пункта. (2011 г.: три месечен EURIBOR плюс надбавка до 4.5 пункта, за тези в щатски долари – три месечен LIBOR плюс надбавка до 3.85 пункта, а за тези в лева – едномесечен SOFIBOR плюс 2 пункта). Кредитите са за оборотни средства.

В полза на банките кредитори за обезпечение на посочените по-горе заеми са учредени:

- Ипотеки на недвижими имоти 27,009 х.лв. (31.12.2011 г.: няма) (Приложение № 13);
- Особени залози на:
 - машини и оборудване – 12,911 х.лв. (31.12.2011 г.: няма) (Приложение № 13);
 - материални запаси – 36,025 х.лв.(31.12.2011 г.: 33,025 х.лв.) (Приложение № 20);
 - вземания от свързани предприятия – 6,000 х.лв.(31.12.2011 г.: 7,950 х.лв.) (Приложение № 21);
 - търговски вземания – 22,492 х.лв.(31.12.2011 г.: 24,492 х.лв.) (Приложение № 22).

30. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Търговските задължения включват:

	<i>30.09.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към доставчици	5 571	16 330
Получени аванси	272	214
Общо	5 843	16 544

	<i>30.09.2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2011</i> <i>BGN '000</i>
Задължения към доставчици от чужбина	3 909	8 184
Задължения към доставчици от страната	<u>1 662</u>	<u>8 146</u>
Общо	<u>5 571</u>	<u>16 330</u>

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени материали и услуги. Валутните задължения са в размер на 4,182 х.лв. (31.12.2011 г: 8,184 х.лв.). От тях в евро са 3,453 х.лв. (31.12.2011 г: 4,970 х.лв.), в щат.долари – 456 х.лв. (31.12.2011 г: 3,212 х.лв.) и в други валути - няма (31.12.2011 г: 2 х.лв.).

Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения е 180 дни. Дружеството няма просрочени търговски задължения.

31. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията към свързани предприятия включват:

	<i>30.09.2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2011</i> <i>BGN '000</i>
Задължения към дъщерни предприятия	7 138	2 998
Задължения към дружества под общ контрол чрез ключов управленски персонал	3 790	2
Задължения към дружества основни акционери	19	1 486
Задължения към дружества под общ индиректен контрол	<u>-</u>	<u>750</u>
Общо	<u>10 947</u>	<u>5 236</u>

Задълженията към свързани предприятия по видове са както следва:

	<i>30.09.2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2011</i> <i>BGN '000</i>
Доставка на услуги	6 280	3 786
Задължения за строителство на нови производствени мощности	2 878	1 450
Получени търговски заеми	1 591	-
Невнесен капитал на дъщерно дружество	<u>198</u>	<u>-</u>
Общо	<u>10 947</u>	<u>5 236</u>

Търговските задължения към свързани предприятия са текущи, в лева, евро и полски злоти и не са обезпечени допълнително от дружеството. Към 30.09.2012 г. левовите задължения са в размер на 10,839 х.лв (31.12.2011 г: 5,195 х.лв.), в евро – 53 х.лв (31.12.2011 г: 41 х.лв.). и в полски злоти – 55 х.лв (31.12.2011 г: няма).

32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

Данъчните задължения включват:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Данъци върху доходите на физическите лица	177	251
Данъци при източника	85	11
Корпоративен данък	59	-
Общо	321	262

До датата на издаване на настоящия отчет са извършени ревизии и проверки както следва:

- по ДДС – до 31.10.2008 г.;
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2007 г.;
- Национален осигурителен институт – до 31.10.2008 г.

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

Със заповед № 1200019 от 16.01.2012 г. е възложена ревизия по видове и периоди, както следва:

- по ДДС – от 01.11.2008 г до 30.11.2011 г.;
- пълна данъчна ревизия – от 01.01.2008 г до 31.12.2011 г..

Със заповед № 1200292 от 02.08.2012 г е възложена ревизия по видове и периоди, както следва:

- по ДДС – от 01.12.2011 г до 31.12.2011 г.;
- пълна данъчна ревизия – от 01.01.2011 г до 31.12.2011 г..

33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и социалното осигуряване са както следва:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	3 543	2 207
<i>текущи задължения</i>	<i>1 029</i>	<i>903</i>

<i>тантиеми</i>	1 627	811
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	887	493
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	602	541
<i>текущи задължения</i>	443	457
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	159	84
Общо	4 145	2 748

34. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите текущи задължения включват:

	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Задължение за дивиденди	4 875	102
Присъдени суми по съдебни дела	286	-
Задължение по финансов лизинг	283	273
Удръжки от работните заплати	195	189
Други	55	34
Общо	5 694	598

35. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Съдебни дела

На 28.07. 2011 г Софарма започва арбитражен процес пред Международната търговска палата в Париж срещу свой клиент по повод неплатени доставки за получени стоки в размер на 1,034 х. евро (2,022 х. лв). Клиентът от своя страна е подал насрещен иск за щети причинени от неоснователно прекратяване на договор за дистрибуция от страна на Софарма в размер на 2,426 х.евро (4,745 х. лв). Според адвокатите на дружеството искът от страна на Софарма е основателен и се предполага, че ще бъде потвърден в полза на дружеството, а насрещният иск ще бъде отхвърлен, На 19 юни 2012 г се е състояло изслушването и Арбитражния съд официално е закрил процеса. На 26.10.2012 г излезе решението на Арбитражния съд в Париж. Всички искове на Софарма са удовлетворени, а насрещния иск на клиента е отхвърлен .

Поръчителства и предоставени гаранции

Дружеството е съдължник по получени банкови кредити и гарант пред банки на следните дружества, с предмет на дейност търговия с лекарствени средства:

	Падеж	Вид валута	Размер		Състояни е на дълга
			Оригиналн а валута	BGN'000	
					30.09.2012 BGN'000
Софарма Имоти АДСИЦ	29.12.2020	Евро	30 000	58 675	56 067
Софарма Трейдинг АД	31.12.2012	Евро	10 000	19 558	19 558
Софарма Трейдинг АД	31.12.2012	Евро	8 434	16 495	16 472
Софарма Трейдинг АД	31.05.2013	Евро	4 000	3 912	7 151
Софарма Трейдинг АД	25.04.2013	Евро	3 000	5 867	5 846
SIA BRIZ	06.09.2013	Евро	2 000	3 912	3 071
Софарма Трейдинг АД	25.03.2013	Евро	2 000	3 912	2 953
Софарма Трейдинг АД	31.12.2012	Лева	3 732	3 732	2 465
Софарма Трейдинг АД	28.09.2013	Евро	2 000	3 912	2 207
Българска роза Севтополис АД	31.01.2015	Евро	1 617	3 163	1 121
SIA BRIZ	06.09.2013	Евро	500	978	978
Вета Фарма АД	31.11.2012	Лева	850	850	800
Софарма Трейдинг АД	31.12.2017	Евро	3 000	5 867	783
Софарма Трейдинг АД	25.10.2016	Евро	432	846	711
Енергоинвестмънт АД	28.08.2013	Лева	2 000	2 000	518
Софарма Трейдинг АД	31.07.2012	Евро	2 050	4 009	391
Минералкомерс АД	20.09.2017	Евро	100	196	196
Вета Фарма АД	31.11.2012	Лева	150	150	-
Софарма Трейдинг АД	25.05.2016	Евро	89	174	133
Софарма Трейдинг АД	31.12.2012	Евро	66	129	129
Софарма Трейдинг АД	25.07.2016	Евро	63	124	99
Унифарм АД	22.02.2013	Евро	50	98	98
Софарма Трейдинг АД	25.05.2016	Евро	41	80	73
Софарма Трейдинг АД	25.09.2016	Евро	22	42	42
Софарма Трейдинг АД	30.06.2013	Евро	1 675	3 276	35
Софарма Трейдинг АД	25.06.2016	Евро	23	45	35
Софарма Трейдинг АД	25.06.2016	Евро	22	43	34
Софарма Трейдинг АД	25.09.2016	Евро	15	29	24
Минералкомерс АД	19.12.2013	Евро	25	49	6
				142 074	121 996

Значителни неотменяеми договори и ангажменти

В Софарма АД е сключен договор с доставчик за закупуване и внедряване на интегрирана информационна система Microsoft Dynamics AX на стойност 3,700 х.лв. (1,892 х.евро). Крайният срок за внедряване на информационната система е първо полугодие на 2013 г.

През 2011 г. дружеството е поело ангажимент за самоучастие в размер на 3,997 х.лв. по договор за финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на

българската икономика” 2007 – 2013 г. Изпълнението на договора се очаква да бъде с продължителност от 24 месеца и е обвързано основно с финансиране на машини и оборудване.

Банкови гаранции

Към 30.09.2012 г е издадена банкова гаранция в полза на Електроенергиен системен оператор в размер на 9 х.лв със срок 31.01.2013 г. (31.12.2011 г: няма) (Приложение № 24).

Други

Дружеството е изпълнило своите задължения по Закона за управление на отпадъците (ЗУО), поради което в отчета за финансовото състояние към 31.12.2011 г. не са включени задължения за продуктова такса, независимо, че към датата на изготвяне на финансовия отчет все още няма официален документ, доказващ, че Екобулпак (организацията, в която дружеството членува) е изпълнил ангажиментите си по ЗУО.

36. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Категории финансови инструменти:

Финансови активи	30.09.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	19 572	16 792
<i>Инвестиции на разположение и за продажба (в акции)</i>	<i>19 572</i>	<i>16 792</i>
Кредити и вземания	208 000	199 925
<i>Предоставени дългосрочни заеми на свързани предприятия</i>	<i>787</i>	<i>16 069</i>

Краткосрочни вземания от свързани предприятия	162 937	135 104
Търговски вземания	28 477	26 788
Други вземания	8 386	3 654
Други нетекущи активи (дългосрочни вземания)	445	272
Парични средства и парични еквиваленти	6 968	18 038
Общо	227 572	216 717

<i>Финансови пасиви</i>	<i>30.09.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови пасиви по амортизирана стойност	227 019	193 740
Дългосрочни банкови заеми	45 305	18 737
Краткосрочни банкови заеми	94 001	112 008
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	65 111	40 735
Търговски задължения към свързани лица	10 947	5 236
Търговски задължения	5 571	16 330
Други задължения	6 084	694
Общо	227 019	193 740

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Поради това то е изложено на валутен риск, основно спрямо щатския долар. Малка част от приходите на дружеството се формират от износ на продукция, договорена за плащане в щатски долари. Същевременно, дружеството доставя част от основните си суровини и материали също в щатски долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, и относно нетните инвестиции в чуждестранни дружества.

Останалата част от операциите на дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро.

За контролиране на валутния риск в дружеството има въведена система на планиране на доставките от внос, за продажбите във чуждестранна валута, както и процедури за ежедневно наблюдение на движенията във валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута са представени, както следва:

<i>30 септември 2012 г.</i>	<i>в USD</i>	<i>в EUR</i>	<i>в BGN</i>	<i>в друга валута</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>

Финансови активи на разположение и за продажба	-	-	18 688	884	19 572
Вземания и предоставени заеми	1 296	104 694	93 646	1 396	201 032
Парични средства и парични еквиваленти	2 383	2 301	2 268	16	6 968
Общо финансови активи	3 679	106 995	114 602	2 296	227 572

Банкови заеми	6 051	148 906	49 461	-	204 418
Други задължения	742	3 507	17 177	1 175	22 601
Общо финансови пасиви	6 793	152 413	66 638	1 175	227 019

<i>31 декември 2011 г.</i>	в USD	в EUR	в BGN	в друга валута	Общо
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	-	-	16 089	703	16 792
Вземания и предоставени заеми	10 686	89 781	80 520	900	181 887
Парични средства и парични еквиваленти	753	9 991	7 291	3	18 038
Общо финансови активи	11 439	99 772	103 900	1 606	216 717
Банкови заеми	6 027	155 164	10 289	-	171 480
Други задължения	3 211	5 012	13 458	579	22 260
Общо финансови пасиви	9 238	160 176	23 747	579	193 740

Ценови риск

Дружеството е изложено, от една страна, на ценови риск от два фактора:

- евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите, доколкото над 80 % от използваните суровини са от внос и заемат средно 50 % от разходите за производство; и
- нарастващата конкуренция на българския фармацевтичен пазар, намираща отражение и в цените на лекарствата.

За минимизиране на това влияние дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара генерични продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Ценовата политика е функция от три основни фактора - структура на разходите, цени на конкуренти и популателна възможност на потребителите.

От друга страна, дружеството е изложено на ценови риск по отношение на притежаваните от него акции, класифицирани като инвестиции на разположение и за продажба. За целта ръководството

следи и анализира всички промени на пазара на ценни книжа, както и използва консултантските услуги на един от най-авторитетните в страната инвестиционни посредници. Допълнително, към настоящия етап, поради икономическата и финансова криза, ръководството е взело решение за силно редуциране на операциите на фондовите пазари, задържане на закупените акции в по-дългосрочен хоризонт при текущо наблюдение на докладваните от съответния емитент финансови и бизнес показатели, както и развитието на дейността му в условията на криза.

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносьбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

В своята търговска практика дружеството е прилагало различни схеми на дистрибуция, докато постигне сегашния ефективен подход, съобразен с пазарната обстановка на работа, с разнообразните начини на плащане, както и с включването на търговски рабати. Дружеството работи с контрагенти с история на взаимоотношенията на основните си пазари, като си партнира с над 70 български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства.

Работата с НЗОК и държавните болнични заведения също изискват политика на отложени плащания. В този смисъл независимо, че е налице концентрация на кредитен риск, той се контролира посредством подбор, текущо наблюдение върху ликвидността и финансовия стабилитет на търговските партньори, както и пряка комуникация с тях и търсене на бързи мерки при първи индикатори за проблеми.

Отсрочени плащания (продажби на кредит) се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на договорените кредитни условия.

Събираемостта на вземанията се контролира директно от изпълнителния директор, финансовия и търговския директори. Отговорността им е оперативно да контролират и регулират вземанията съобразно обективните дадености на пазара и потребностите на дружеството.

Дружеството има разработена политика и процедури за оценка на кредитоспособността на своите контрагенти и определяне на кредитен рейтинг и кредитни лимити по група клиенти.

Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в различни първокласни банки. При разпределението на паричните потоци между тях ръководството на дружеството се съобразява с редица фактори, между които размерите на капитала, сигурността, ликвидността, кредитния потенциал на банката и др.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Дружеството генерира и поддържа достатъчен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за дружеството е основната му стопанска дейност, генерираща

достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. Съществено влияние върху ликвидността на дружеството може да окаже изменението на курса на долара във връзка с доларовите позиции на руския пазар и динамиката на пазара, ако се отклони от прогнозните очаквания. С цел изолиране евентуалния ликвиден риск, дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на дружеството, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на баланса. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането и респ. задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

30 септември 2012 г.	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 -до 5 г	над 5 г	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	-	-	-	-	19 572	-	-	19 572
Заеми и вземания	74 763	91 236	19 819	15 308	1 345	67	435	202 973
Парични средства и парични еквиваленти	6 690	-	-	278	-	-	-	6 968
Общо активи	81 453	91 236	19 819	15 586	20 917	67.00	435	229 513
Банкови заеми	469	12 465	46 866	104 240	13 834	24 933	11 600	214 407
Други заеми и задължения	5 736	14 042	108	2 393	343	754	-	23 376
Общо пасиви	6 205	26 507	46 974	106 633	14 177	25 687	-	237 783

31 декември 2011 г.	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 -до 5 г	над 5 г	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	-	-	-	-	16 792	-	-	16 792
Вземания и предоставени заеми	25 000	24 794	21 978	97 077	6 079	13 011	-	187 939
Парични средства и парични еквиваленти	18 038	-	-	-	-	-	-	18 038

Общо активи	<u>43 038</u>	<u>24 794</u>	<u>21 978</u>	<u>97 077</u>	<u>22 871</u>	<u>13 011</u>	<u>-</u>	<u>222 769</u>
Банкови заеми	71 646	615	46 157	37 248	787	2 360	21 394	180 207
Други заеми и задължения	<u>8 673</u>	<u>8 895</u>	<u>4 313</u>	<u>191</u>	<u>224</u>	<u>265</u>	<u>-</u>	<u>22 561</u>
Общо пасиви	<u>80 319</u>	<u>9 510</u>	<u>50 470</u>	<u>37 439</u>	<u>1 011</u>	<u>2 625</u>	<u>21 394</u>	<u>202 768</u>

Риск на лихвоносни парични потоци

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, банкови депозити и предоставени заеми, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства; и

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност, могат да се постигнат и поддържат в благоприятен размер за дружеството. Постоянната компонента е с относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент. Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база на тези сценарии се измерва ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. За всяка симулация, едно и също предположение за промяна на лихвения процент се прилага за всички основни валути. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

Лихвен анализ

30 септември 2012 г.

	безлихвени	с плаващ	с	Общо
		лихвен %	фиксиран	
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	лихвен %	<i>BGN '000</i>
			<i>BGN '000</i>	
Финансови активи на разположение и за продажба	19 572	-	-	19 572
Заеми и вземания	133 141	-	67 891	201 032
Парични средства и парични еквиваленти	695	6 273	-	6 968
Общо финансови активи	<u>153 408</u>	<u>6 273</u>	<u>67 891</u>	<u>227 572</u>

Банкови заеми	-	204 418	-	204 418
Други заеми и задължения	20 092	922	1 587	22 601
Общо финансови пасиви	20 092	205 340	1 587	227 019

<i>31 декември 2011 г.</i>	безлихвени	с плаващ	с фиксиран	Общо
	<i>BGN '000</i>	лихвен % <i>BGN '000</i>	лихвен % <i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	16 792	-	-	16 792
Заеми и вземания	107 299	-	74 588	181 887
Парични средства и парични еквиваленти	184	8 075	9 779	18 038
Общо финансови активи	124 275	8 075	84 367	216 717
Банкови заеми	419	171 061	-	171 480
Други заеми и задължения	21 683	577	-	22 260
Общо финансови пасиви	22 102	171 638	-	193 740

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създаде и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост.

През 2012 г. стратегията на ръководството на дружеството е да се поддържа съотношение в рамките на 35 - 40 % (2011 г.: 30 – 35 %).

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала към 30 септември / 31 декември:

	<i>30.09.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Общо дългов капитал, в т.ч:	205 340	172 057
<i>заеми от банки</i>	<i>204 418</i>	<i>171 480</i>
<i>задължения по финансов лизинг</i>	<i>922</i>	<i>577</i>
Намален с: паричните средства и паричните еквиваленти	(6 968)	(18 038)
Нетен дългов капитал	198 372	154 019
Общо собствен капитал	345 373	320 668
Общо капитал	543 745	474 687

Съотношение на задължняост

0.36

0.32

Включените задължения в таблицата по-горе са оповестени в Приложения № 26, № 28, № 29 и № 34.

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за тези, за които съществуват котировки на пазарни цени.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на баланса.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити, инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от това правило са инвестициите в дъщерни и асоциирани (и за част от инвестициите в други дружества с малцинствено участие), които са представени по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, което е допълнително усложнено на настоящия етап от настъпващата финансова криза в страната.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в баланса оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

37. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Телекомплект Инвест АД	Дружество – основен акционер	2012 г
Телекомплект АД**	Дружество – основен акционер	2011 г.

(формален държател на акциите по регистъра при Централен депозитар(ЦД)до вписването на Телекомплект Инвест АД по регистъра при ЦД)		
Донев Инвестмънтс АД	Дружество – основен акционер	2011 г. и 2012 г.
Софарма Трейдинг АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Фармалогистика АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Българска роза Севтополис АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Софарма Поланд ООД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Софарма Здравит АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Ростболканфарм АД	Дъщерно дружество	2011 г. и до 10.04.2012 г.
Софарма САЩ	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Електронкомерс ЕООД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Биофарм инженеринг АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Витамина АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Иванчич и синове ООД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Софарма Билдингс АДСИЦ	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Момина крепост АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
ЕКСТАБ Корпорейшън	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Бриз ООД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Унифарм АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Софарма Варшава	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Софарма Украйна ЕООД	Дъщерно дружество	от 07.08.2012 г
Фито Палаузово АД	Дъщерно дружество чрез Българска роза Севтополис АД	от 24.09.2012 г
Брити трейд СОО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2011 г. и 2012 г. от 08.04.2011 г. и 2012г.
Табина ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 25.05.2011 г. и 2012г.
Суперлатс ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 21.12.2011 г. и 2012г.
ЗАО Интерфарм	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 01.02. до 20.12.2011 г.
Виватон плюс ООО	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 01.06.2012 г.
Бризфарм СООО	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 01.06.2012 г
Фармахим Холдинг ЕАД	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 01.02. до 20.12.2011 г.
НИХФИ АД	Дружество под общ индиректен контрол в групата	2011 г. и 2012 г.
Калиман РТ АД	Дружество под общ индиректен контрол в групата	до 05.08.2011 г.
Сейба Аптеки и дрогерии АД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
Минералкомерс АД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
Софарма Имоти АДСИЦ	Дружество под общ индиректен контрол в групата	2011 г. и 2012 г.
София Информ АД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
Софпринт груп АД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
Софконсулт груп АД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
Елфарма АД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.

Телсо АД	Дружество под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2011 г. и 2012 г.
Телекомплект АД	Дружество под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2012 г.
Медийна група България Холдинг ООД	Дружество под общ контрол чрез ключов управленски персонал	от 09.04.2011 г. и 2012г.
ДОХ група	Дружество под общ контрол чрез ключов управленски персонал	2011 г. и 2012 г.

** Съгласно план за преобразуване на Телекомплект АД по реда на Търговския закон /чл. 262а, ал. 2/ посредством отделяне чрез учредяване на ново дружество - Телекомплект Инвест АД, /вписано в Търговския регистър под номер 164905 от 29.07.2011 г./ правото на собственост върху 26,948,052 броя акции от капитала на Софарма АД преминава към новоучреденото дружество.

Към 31.12.2011 г прехвърлянето на акциите на Телекомплект Инвест АД все още не е регистрирано в Централен депозитар АД.

За целите на оповестяването на сделките, операциите и разчетите със свързани лица е прието правилото да се даде приоритет на формалните правни критерии за собственост и разпореждане с държани от дадено лице акции, независимо от икономическата същност и намерения на страните. Поради тази причина сделките и разчетите с Телекомплект АД за цялата 2011 г. са представени към тип взаимоотношение на свързаност „ дружество основен акционер”.

	<i>01.01.2012 г - 30.09.2012 г</i>	<i>01.01.2011 г - 30.09.2011 г</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Доставки от свързани лица:</i>		
<i>Доставки на материални запаси от:</i>		
Дружества под общ индиректен контрол	7 301	6 431
Дъщерни дружества	3 173	1 895
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	61	78
Дружества основни акционери	-	20
	<u>10 535</u>	<u>8 424</u>
<i>Доставки на услуги от:</i>		
Дъщерни дружества	24 722	17 809
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2 273	337
Дружества под общ индиректен контрол	1 102	49
Дружества основни акционери	389	1 335
	<u>28 486</u>	<u>19 530</u>

Доставка на дълготрайни материални активи от:

Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	88	-
Дружества основни акционери	-	46
	88	46

Доставки за придобиване на дълготрайни активи:

Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	21 298	40
Дружества основни акционери	-	10 846
	21 298	10 886

Общо	60 407	38 886
-------------	---------------	---------------

Продажби на свързани лица

<i>01.01.2012 г - 30.09.2012 г</i>	<i>01.01.2011 г - 30.09.2011 г</i>
<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>

Продажби на готова продукция за:

Дъщерни дружества	75 053	69 627
Дружества под общ индиректен контрол	130	139
	75 183	69 766

Продажби на услуги за:

Дъщерни дружества	1 237	1 475
Дружества под общ индиректен контрол	49	73
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	39	-
Дружества основни акционери	-	71
	1 325	1 619

Продажби на стоки и материали за:

Дъщерни дружества	12 472	10 717
Дружества под общ индиректен контрол	858	699
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	49	2
Дружества основни акционери	-	1
	13 379	11 419

Продажби на дълготрайни материални активи за:

Дружества основни акционери	58	-
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	5	-

Дъщерни дружества	-	14
	<u>63</u>	<u>14</u>
Общо	<u>89 950</u>	<u>82 818</u>

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Разчетите със свързани предприятия са оповестени в Приложения № 20, № 22, № 33.

Съставът на ключовия персонал е оповестен в Приложение № 1.

Възнагражденията и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал са в размер на 1,674 х.лв. (2011 г.: 318 х.лв.), в т.ч.:

- текущи възнаграждения – 450 х.лв. (2011 г.: 318 х.лв.);
- тантиеми – 1,224 х.лв. (2011 г.: няма).

38. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

На 26.10.2012 г излезе решението на Арбитражния съд в Париж. Всички искове на Софарма са удовлетворени, а насрещния иск на клиента е отхвърлен (Приложение № 35).

На 29.10.2012 г. между Софарма АД и Българска роза – Севтополис АД се подписа Договор за преобразуване чрез вливане. С договора се урежда, както начинът, по който ще се извърши преобразуването чрез вливане на Българска роза - Севтополис АД в Софарма АД, така също и произтичащите от това последици за преобразуващото се и за приемащото дружество. Договорът заедно с придружаващите документи са входирани в Комисията за финансов надзор.